

הפקולטה לחקלאות
מזון וסביבה
ע"ש רוברט ה. סמית

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

השפעת תוסף מיקרואורגניזמים הטרופרמנטטיבים ואוריאה על פרמטרים לקביעת איכות תחמיצי חיטה ותירס

עירא פלך^{1,2*}, ס. מבג'יש¹, ק. סבסטיאן¹, ש. גור-אריה³, א. מימון³

¹המחלקה למדעי בעלי חיים, הפקולטה לחקלאות, מזון ואיכות הסביבה ע"ש רוברט ה. סמית.

²תחום בקר, שה"מ

³אי. א.ם. זו ישראל בע"מ

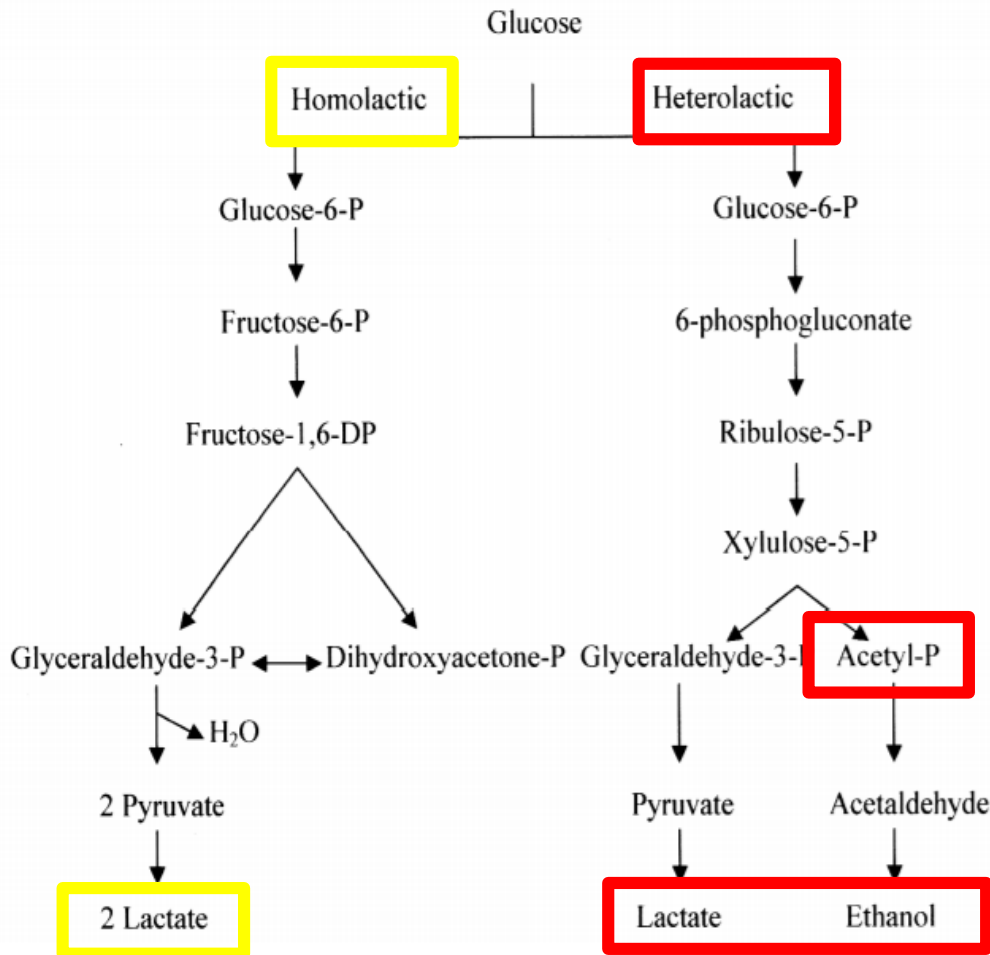
תחמיצים כמזון גס

- תירס וחיטה- מזונות גסים- בעלי תפקיד משמעותי בהתפתחות, תנועתיות ופעילות הכרס
- קציר עונתי חד שנתי- שימוש לאורך כל השנה
- תחמיץ- מספוא בעל תכולת מים גבוהה שעבר תסיסה חיידקית בתנאים אנאירוביים
- בגרות הצמח, תכולת חומר יבש, מקום אחסון, סוג התסיסה, יכולת הובלה, גודל חלקיק, רמות סוכר ותוספי החמצה

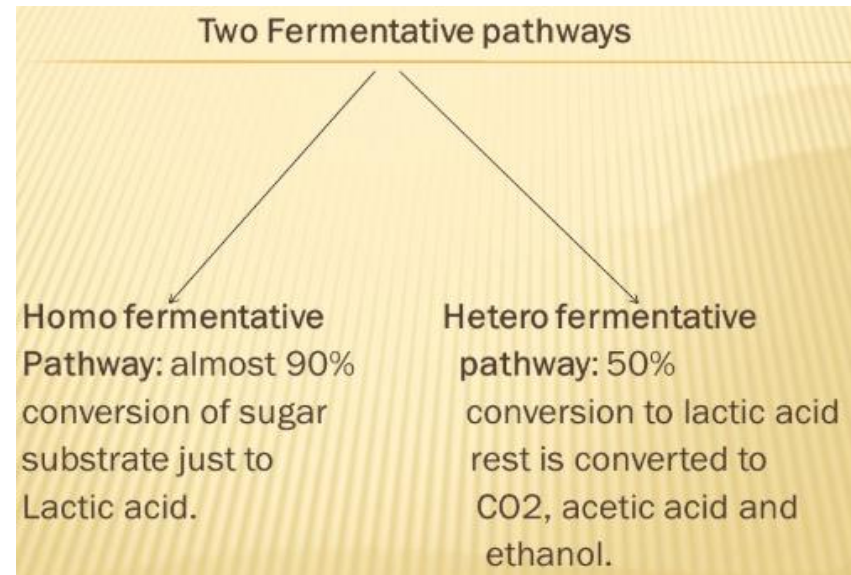

תסיסה ותוצריה

תסיסה מיקרוביאלית בנוכחות תנאים אנאירוביים
לקטובציליים- יצרני חומצה לקטית- מתחלקים לשתי קבוצות

- לקטית ואצטית
- ח. שומן נדיפות
- סוכר כאנרגיה לתסיסה

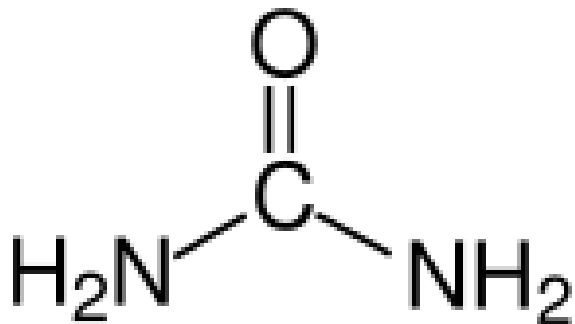
EM- Effective Microorganisms

- הומצא ביפן בשנות ה-80
- תערובת מיקרואורגניזמים שבודדו מהטבע
- עקרון הדחיקה התחרותית
- בתחמיצים - לקטובציליים ממריצי תסיסה
- מנצלים את התנאים האנאירוביים

אוריאה (שתנן)

- עשירה בחנקן שאינו ממקור חלבוני המהווה אבן בניין בסינתזת חלבון מיקרוביאלי במעלי גירה
- זול יותר ממקורות חלבון אמיתיים
- בתחמיצים - העשרת הירק בחנקן
- חיסרון - גורם התרסה - מעכבת עליית חומציות

מטרת המחקר

בדיקת השפעות תכשירי EM ואוריאה על ערך תזונתי, יציבות ונעכלות תחמיצי חיטה ותירס

השערת המחקר

תכשיר EM יישפר את תהליך ההחמצה שיבוא לידי ביטוי בירידה מהירה יותר של ערך ה-pH בטווח הקצר והארוך, שיפור עמידות בתנאים אירוביים ועלייה בייצור חומצה לקטית על חשבון חומצות אורגניות אחרות (חומצות שומן נדיפות)

מהלך המחקר

- חיטה ותירס
- 4 טיפולים: (1) ביקורת (2) EM (3) אוריאה (4) EM + אוריאה
- אריזה בצנצנות ושקיות ואקום יצירת תנאים אנאירוביים
- ימים 1, 7, 14 ו-28 בהחמצה- ימי דגימות
- איסוף מיצוי הירק והחומר היבש
- ניסוי 1- אנליזות כימיות
- ניסוי 2- יציבות אירובית
- ניסוי 3- נעילות *in vitro*

תוצאות-

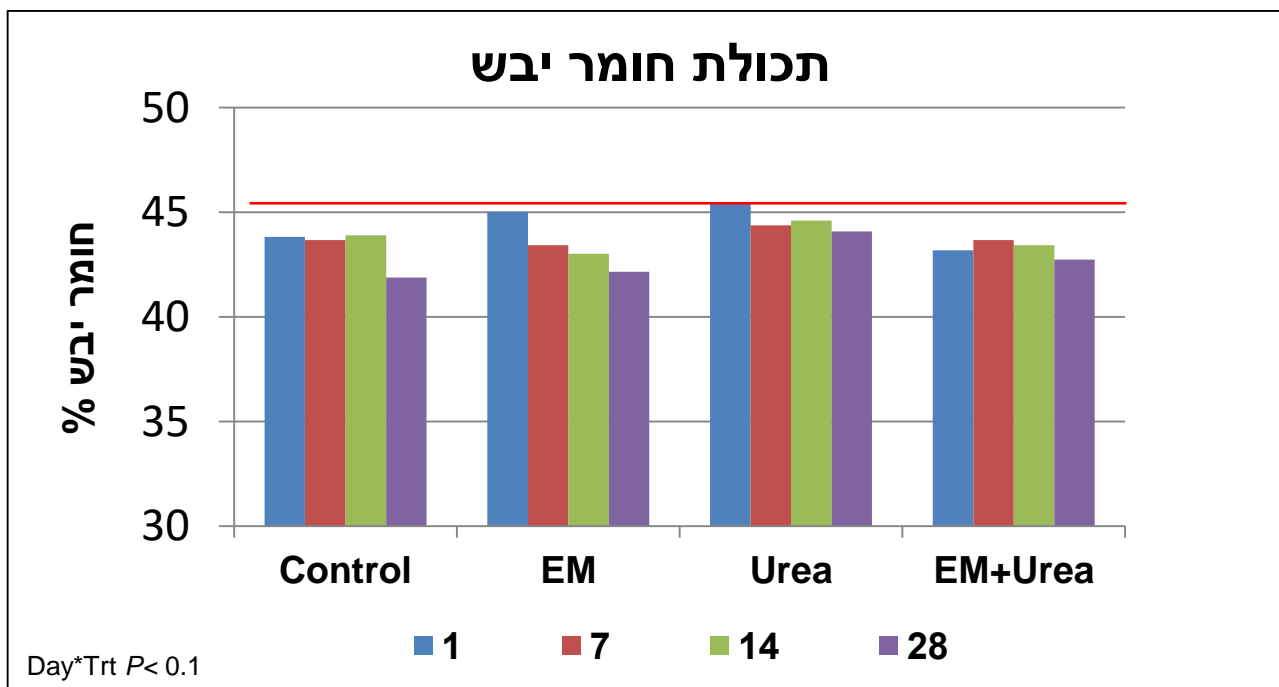
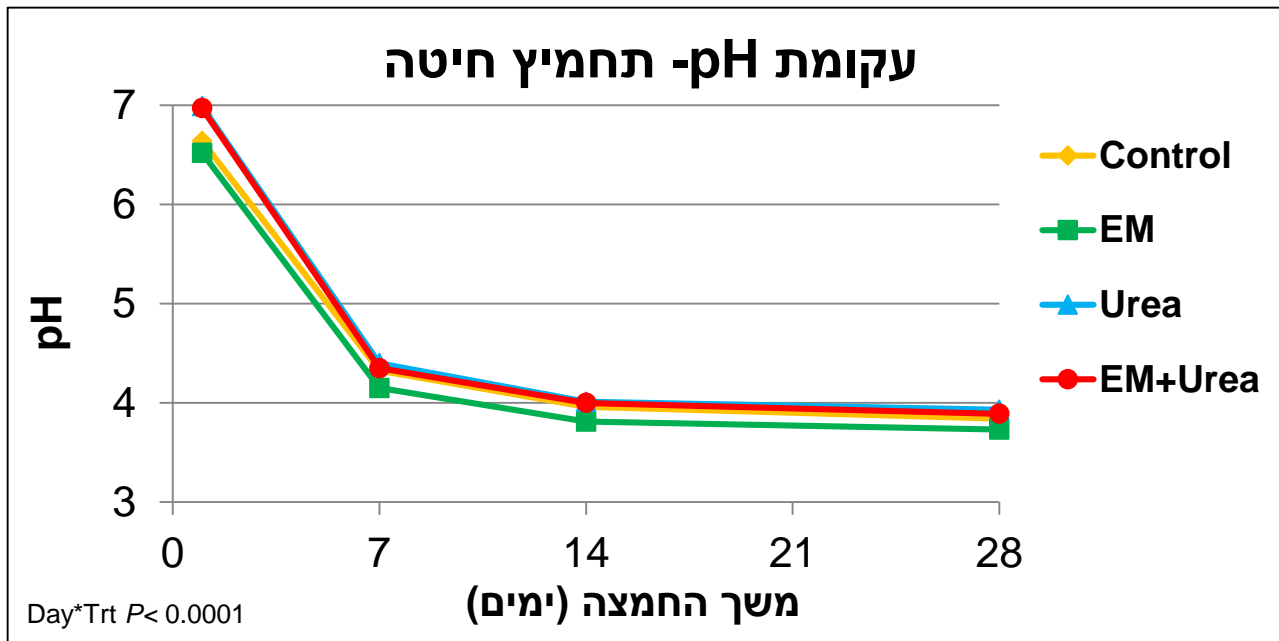
תחמיץ חיטה

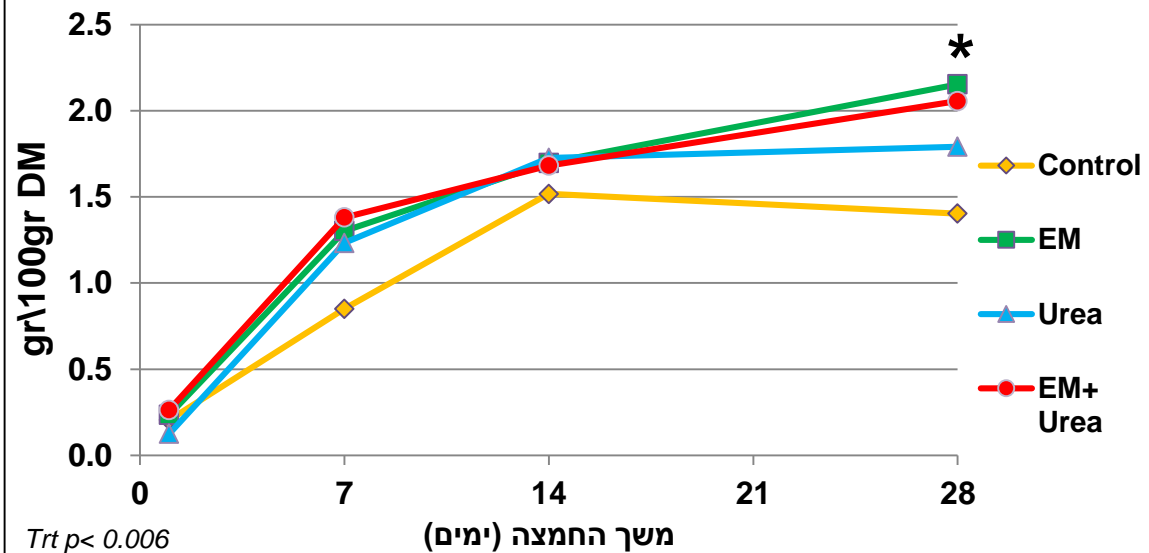
אנליזות כימיות

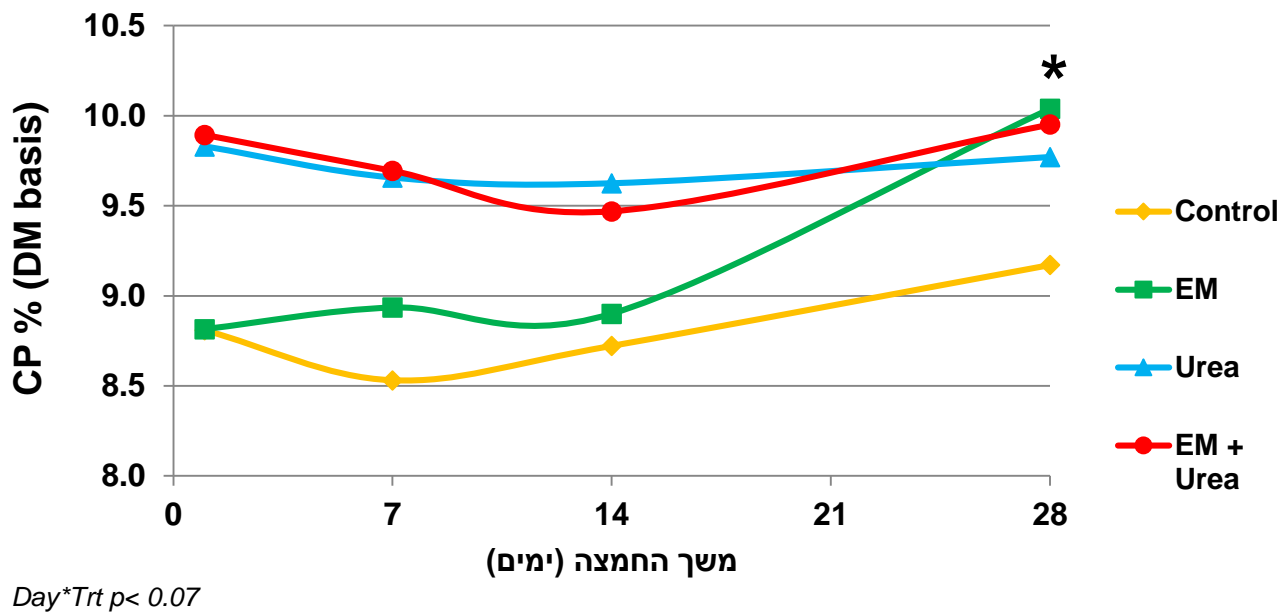

אנליזות כימיות

חומצה לקטית

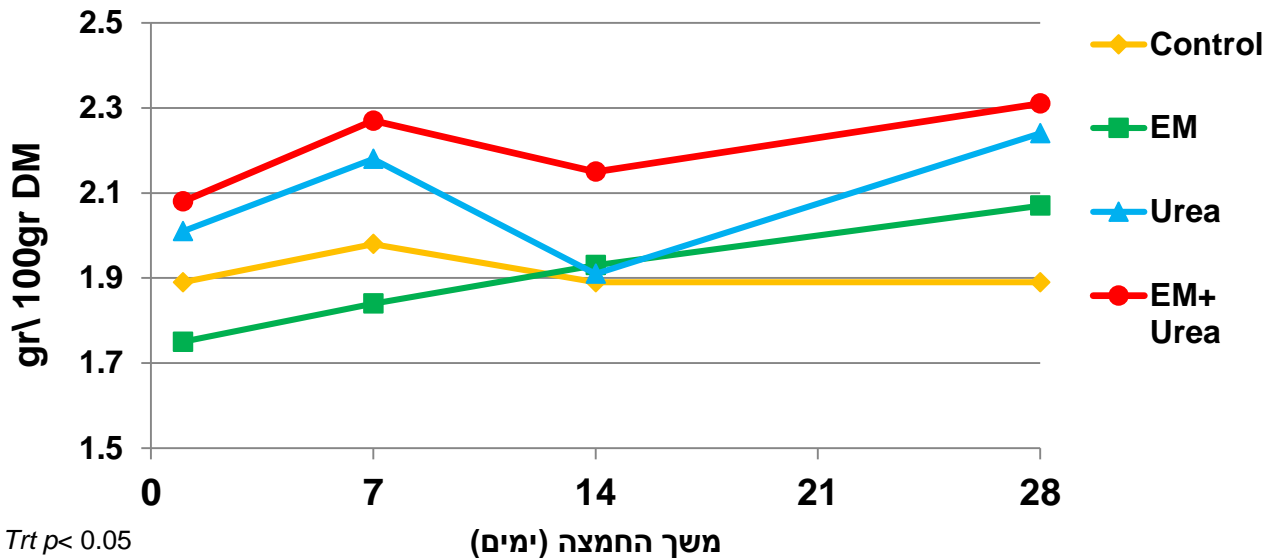
תכולת חלבון כללי

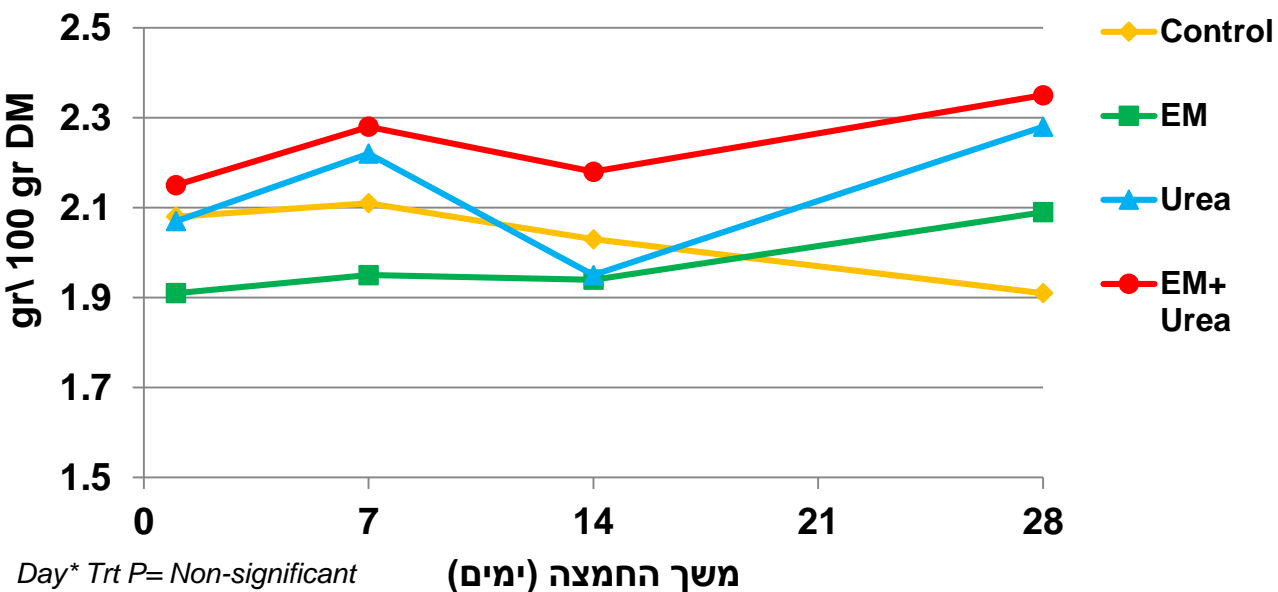

אנליזות כימיות

חומצה אצטית

סה"כ חומצות שומן נדיפות

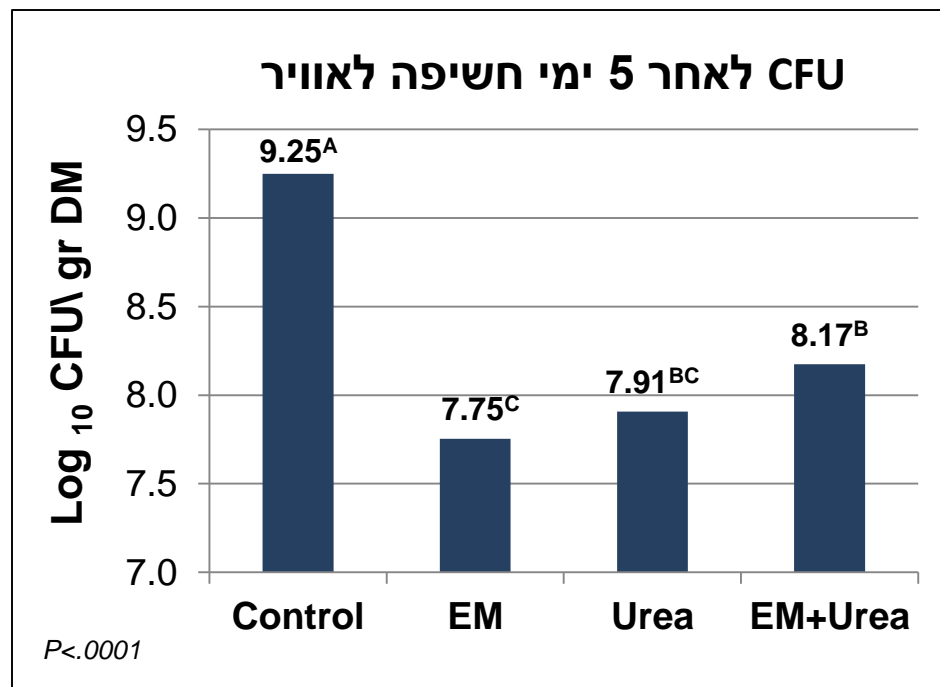
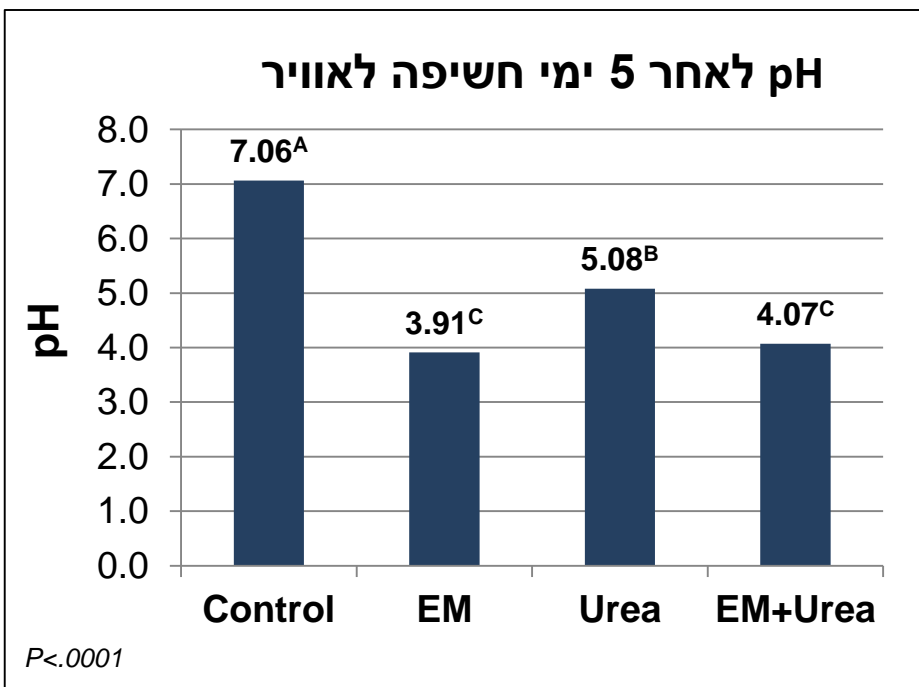
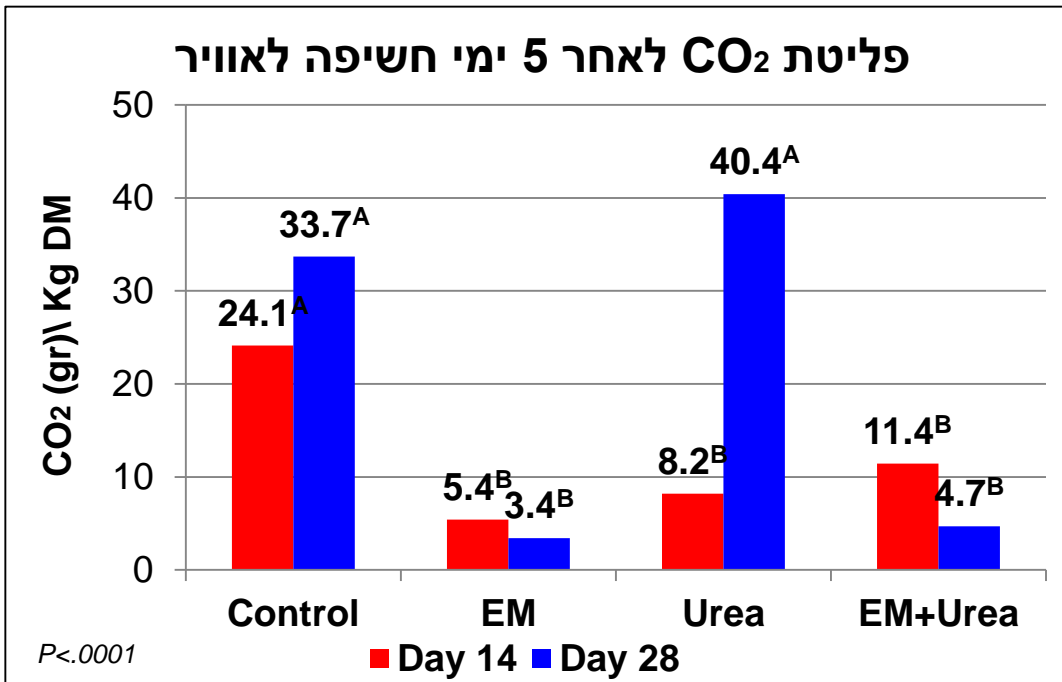

עמידות בחשיפה לאוויר

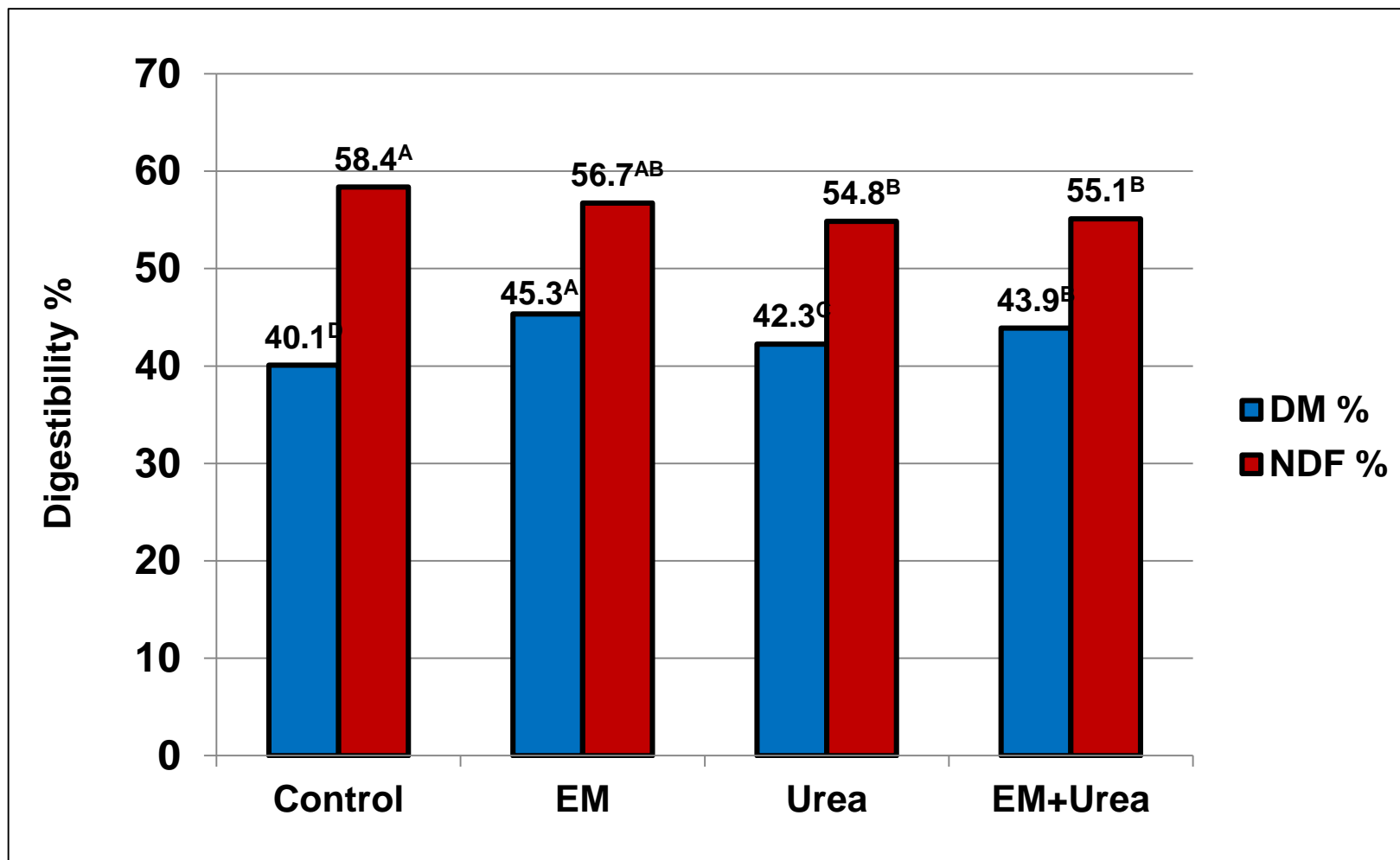
יציבות אירובית

חיזוי נעכלות בעזרת כרס מלאכותית (כרמ"ל)

in vitro נעכלות

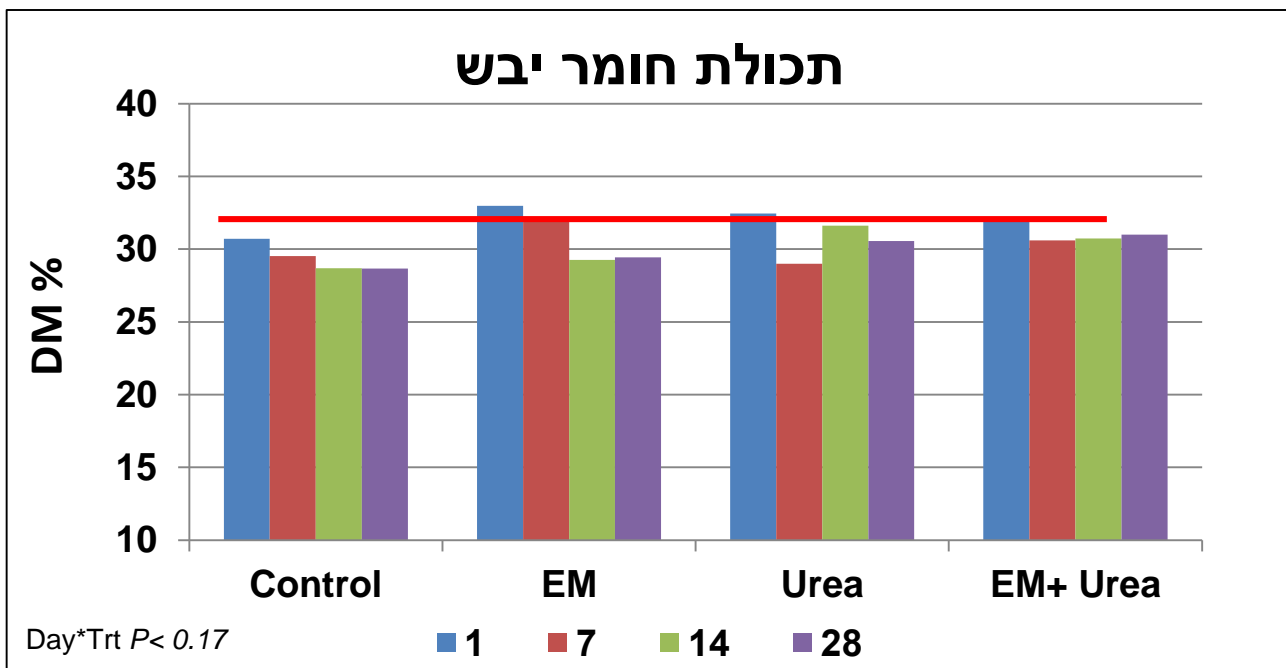
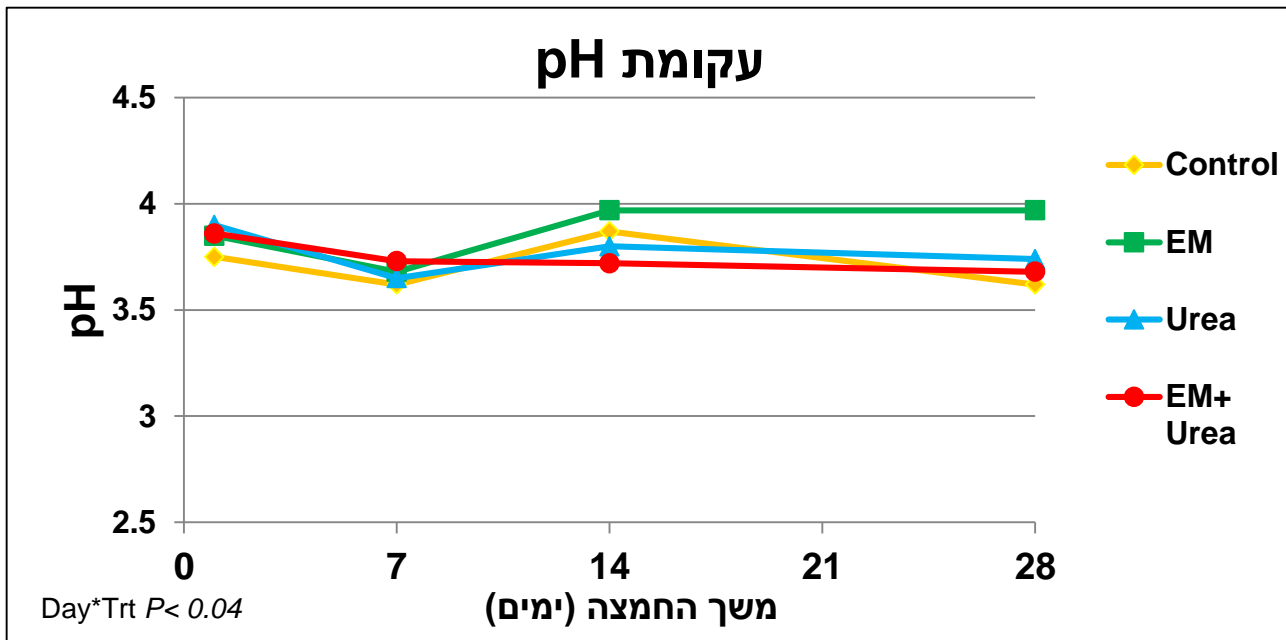
תוצאות-

תחמיץ תירס

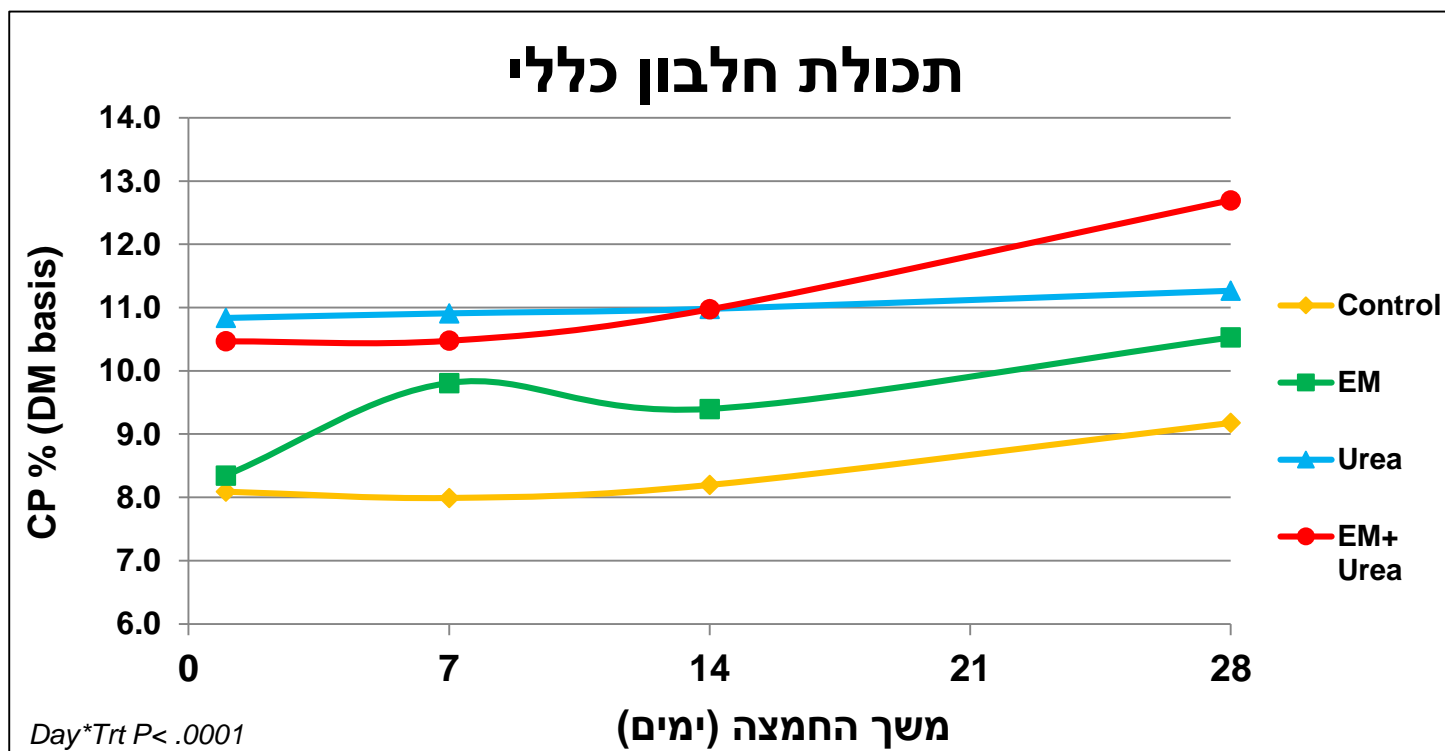
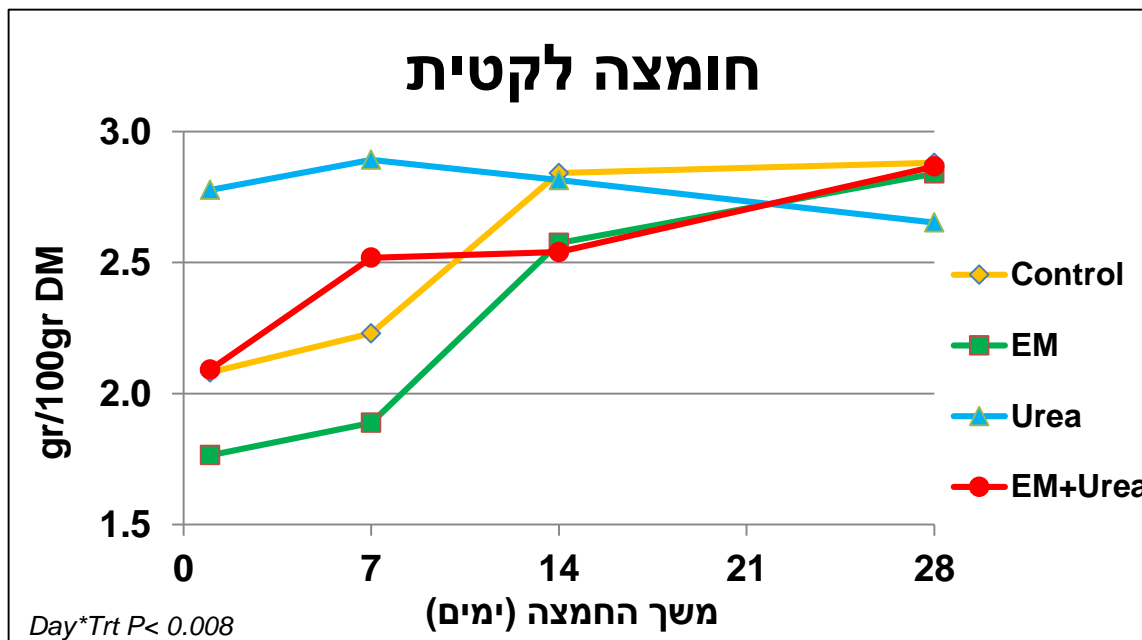
אנליזות כימיות

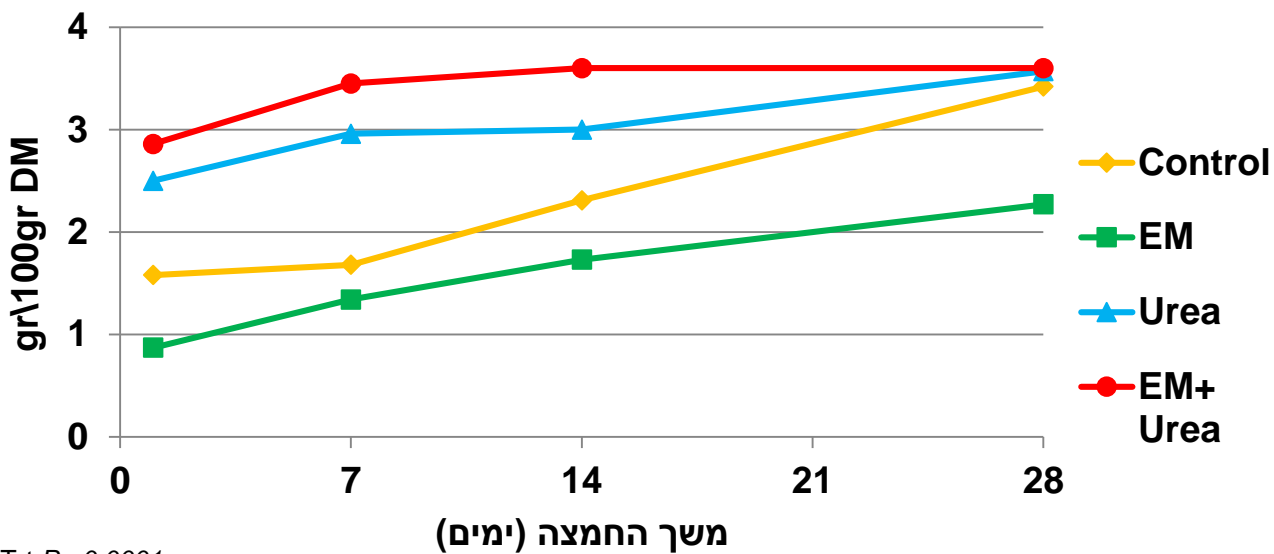
אנליזות כימיות

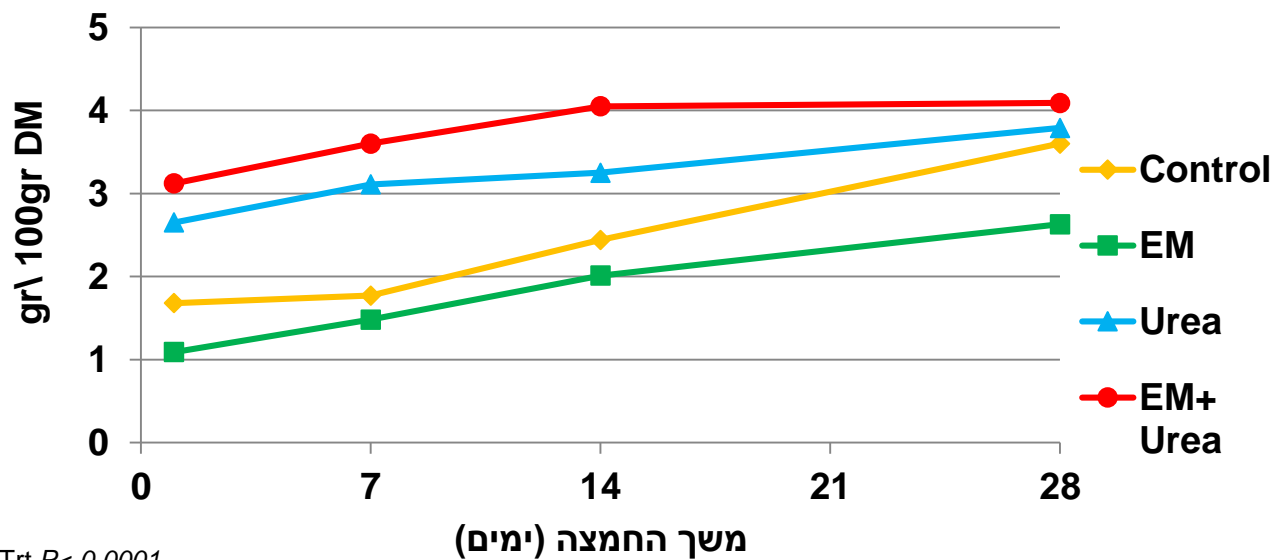
אנליזות כימיות

חומצה אצטית

Trt $P < 0.0001$

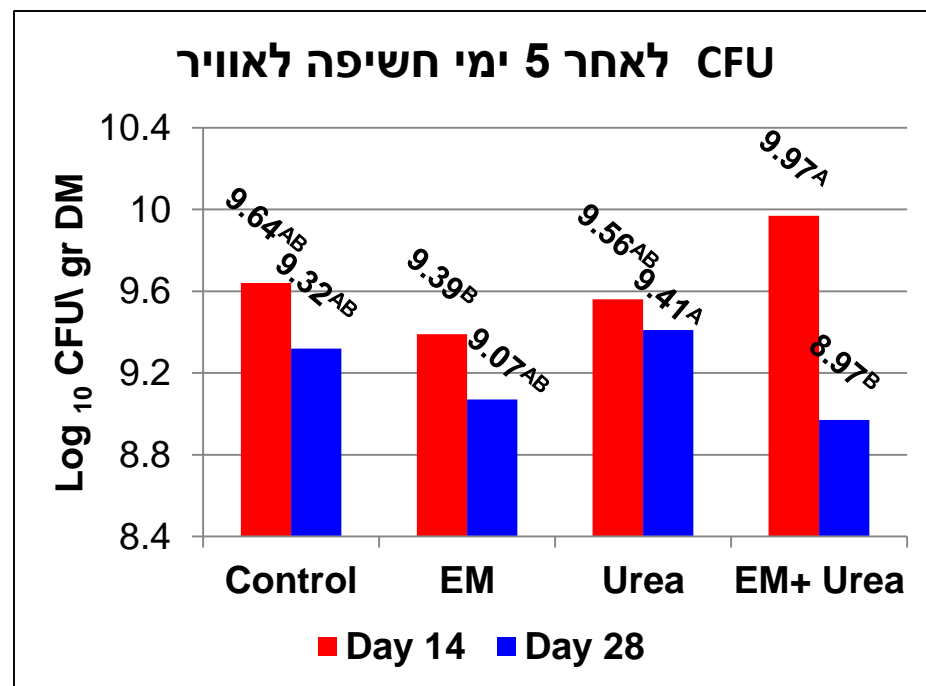
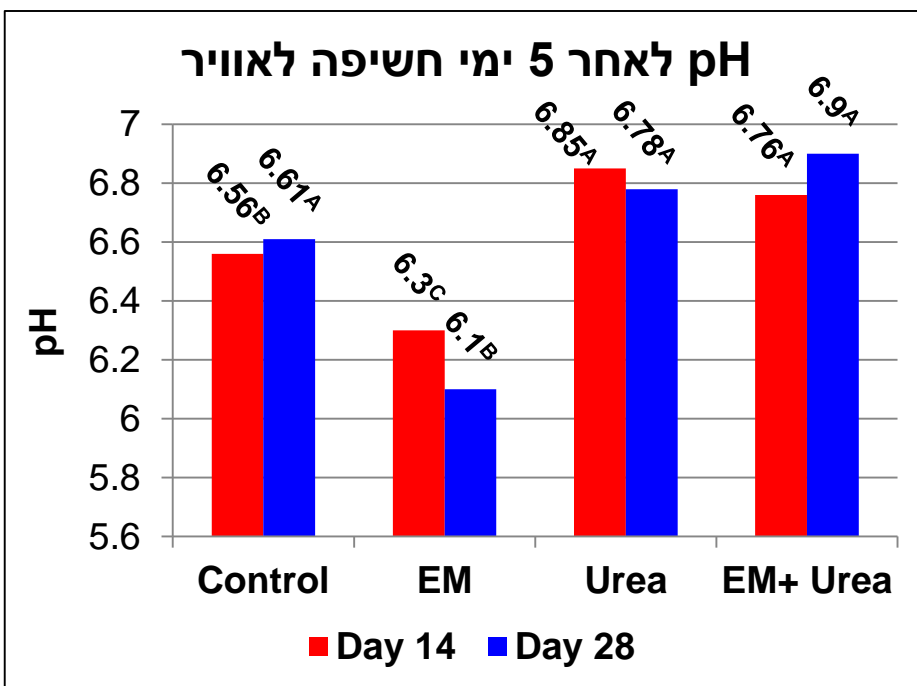
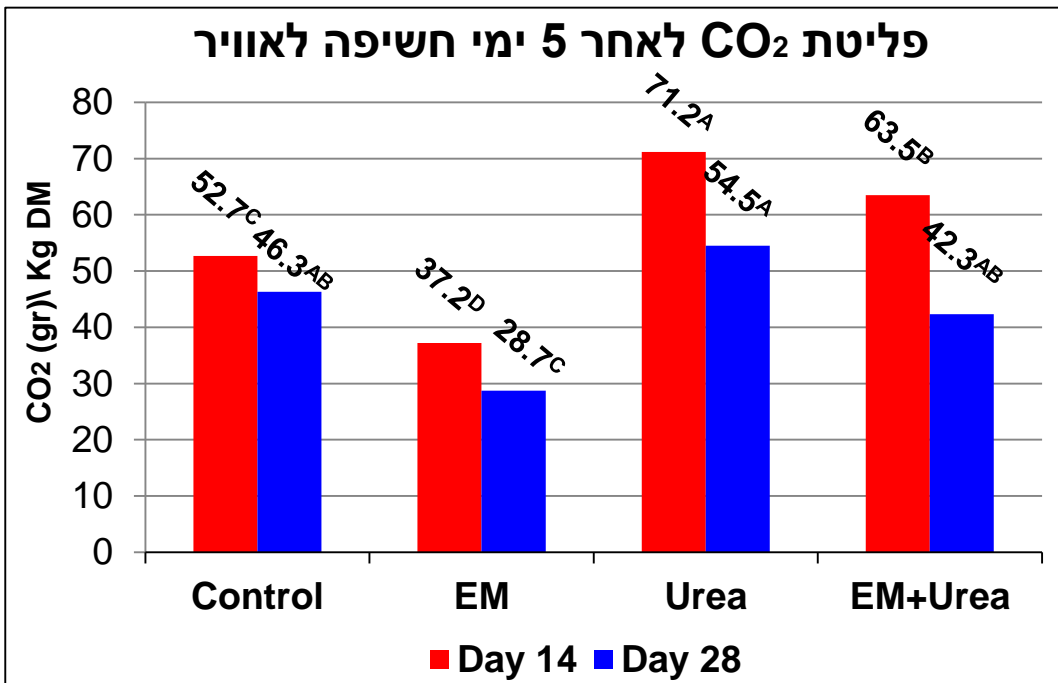
סה"כ חומצות שומן נדיפות

Trt $P < 0.0001$

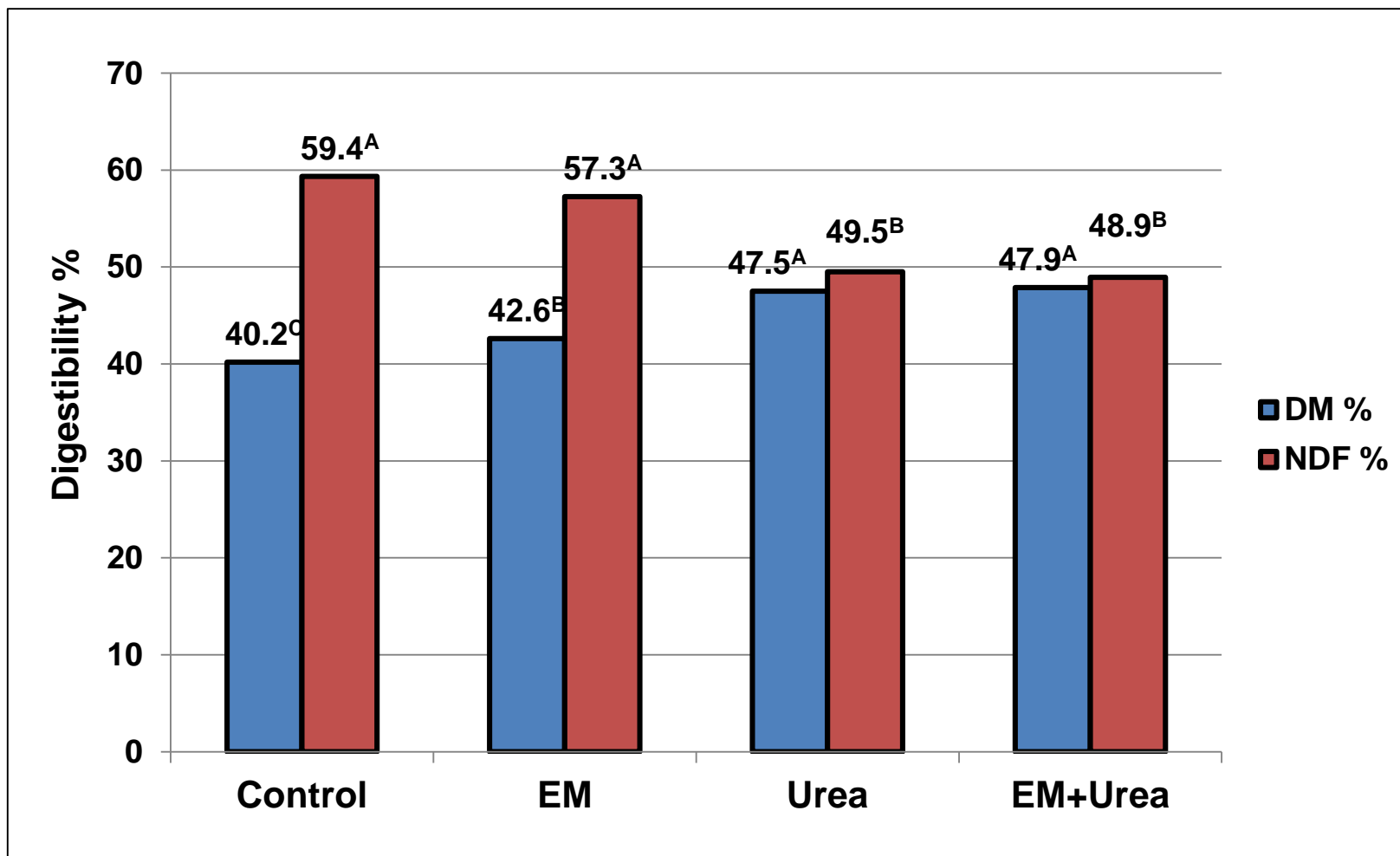
יציבות אירובית

חיזוי נעכלות בעזרת כרס מלאכותית (כרמ"ל)

נעכלות *in vitro*

סיכום

תחמיצי חיטה

- EM- זירוז החמצה, עלייה בתכולת חלבון כללי, ייצור עקבי של חומצה לקטית, שיפור העמידות לאוויר, שיפור בנעכלות ח"י.
- אוריאה- עלייה בחלבון כללי, שיפור בנעכלות ח"י.

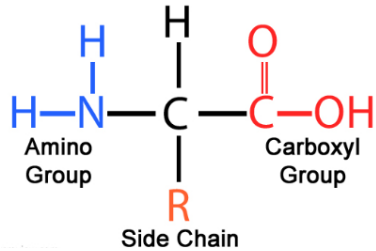
תחמיצי תירס

- EM- עלייה בחלבון כללי, סך חש"ן נמוך, שיפור קל בעמידות.
- אוריאה- עלייה בחלבון כללי (בעיקר בשילוב עם EM), תסיסה חזקה שהתבטאה בייצור מוגבר של חומצות, עלייה בנעכלות ח"י.

מה הלאה?

1. בדיקת פרופיל חומצות אמינו

2. כיצד משפיע על בעלי החיים?

3. כדאיות כלכלית

הפקולטה לחקלאות
מזון וסביבה
ע"ש רוברט ה. סמית

האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM

תודה על ההקשבה...

לשאלות נוספות:

עירא פלך

0528667292

irap346@gmail.com